

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1185 - 2024/1186
Toplantı Tarihi/Sayısı : 5.9.2024/45
Karar Numarası : 2024/968
Başvuran : H. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın çalıştığı Kurumda tarafına doğum, ırk ve mezhep temellerinde mobbing uygulandığı ve isteği dışında tayin edildiği iddialarına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 2017 yılında 5 yıl görev yaptığı Tekirdağ ilinden ... Açık Ceza İnfaz Kurumuna naklen atandığını, 2018 yılında kendi isteği dışında ... M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna atandığını, bahsi geçen atama işleminde M. A. isimli Müdür tarafından ayrımcı muameleye maruz kaldığını, farklı bir bölgeden gelmiş olduğu için doğum, ırk ve mezhep temellerinde tarafına farklı bir muamele uygulandığını, söz konusu atama işleminin iptali için ... 2. İdare Mahkemesinde dava açtığını ve Mahkeme kararı ile görev yerine iade edildiğini, daha sonra ... Açık Ceza İnfaz Kurumunda tarafına doğum temelinde mobbinge devam edildiğini ve farklı gerekçelerle önce ... 2 No.lu T Tipi Ceza İnfaz Kurumuna ardından da ... Açık Ceza İnfaz Kurumuna naklen atama işleminin gerçekleştirildiğini, ... Açık Ceza İnfaz Kurumunda da tarafına mobbing uygulanmaya devam edildiğini ve söz konusu mobbing uygulamalarının tespit edilmesi adına müfettiş görevlendirmesini talep etmesine rağmen talebinin Adalet Bakanlığı tarafından kabul edilmediğini iddia ederek mağduriyetinin giderilmesi adına gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Tanımlar*" başlıklı 2'nci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Kanunun uygulanmasında; ... g) İşyerinde yıldırma: Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, biktirmek amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri, ... ifade eder."

4. 6701 sayılı Kanun'un "*Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(...)”

5. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, (g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ... (i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”

6. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(2) İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir...

(...)”

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvurunun konusu” başlıklı 31’inci maddesi şöyledir:

“Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur.”

8. Mezkûr Yönetmelik’in “Başvurunun yapılış usulü” başlıklı 35’inci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

“(5) Varsa başvuru konusuna ilişkin bilgi ve belgeler de başvuruya eklenir.

(6) Kuruma yapılan başvurularda aşağıdaki hususlara yer verilir: a) Başvurucu gerçek kişi ise; 4) Aleyhine başvuru yapılan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, başvuru konusu ve talep, 5) İlgili tarafa başvuru tarihi ve ilgili tarafın cevap tarihi,

(...)”

9. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön İncelemenin Yapılması” başlıklı 48’inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.”

10. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları

taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Bununla birlikte başvuru, ... Açık Ceza İnfaz Kurumuna atanan başvuranın farklı bir bölgeden gelmiş olması nedeniyle M. A. isimli Müdür tarafından doğum, ırk ve mezhep temellerinde ayrımcı muameleyle maruz kaldığı ve isteği dışında ... M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna atandığı, söz konusu atama işleminin iptali için ... 2. İdare Mahkemesinde dava açtığı ve Mahkeme kararı ile görev yerine iade edildiği, ... Açık Ceza İnfaz Kurumunda tarafına mobbing uygulanmaya devam edilerek önce ... 2 No.lu T Tipi Ceza İnfaz Kurumuna ardından da ... Ceza İnfaz Kurumuna naklen atandığı, mobbing uygulamalarının tespit edilmesi için adına müfettiş görevlendirilmesi talebinin Adalet Bakanlığı tarafından reddedildiği iddiaları ile mağduriyetlerinin giderilmesi talebine ilişkindir.

14. Başvuru dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığının 2019/... sayılı kararıyla başvuranın "... Açık Ceza İnfaz Kurumunda mesaisinden faydalanamadığı, Kurumda gerçekleşen su baskınları ve olağanüstü durumlarda yeteri kadar katkı sağlayamadığı, aynı zamanda Kurum iş ve çalışma rejimine ayak uyduramadığından" bahisle başka bir ceza infaz kurumunda değerlendirilmesinin uygun olacağını komisyona bildirildiği, söz konusu bildirim uygun görülerek başvuranın ... M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna 5'inci derecenin 2'nci kademesinden maaş almak üzere naklen atanmasına; ... M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda görevli elektrik teknisyeni Z. T.'nin ... Açık Ceza İnfaz Kurumuna 7'nci derecenin 1'inci kademesinden maaş almak üzerinden atanmasına oy birliği ile karar verildiği anlaşılmaktadır.

15. Başvuran her ne kadar ...lı olan Müdür tarafından kendisine yönelik olarak doğum temelinde ayrımcı muamelede bulunduğu, çalıştığı Kurumda tarafına mobbing uygulandığını ve isteği dışında tayin edildiğini iddia etmiş olsa da söz konusu ayrımcı muamelenin doğum, ırk ve mezhep temellerinde gerçekleştiği iddiasına ilişkin kuvvetli emarelerin ortaya konmadığı görülmüş olup başvuru ekinde yer alan dava belgelerinde de bu yönde bir iddianın bulunmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, başvuran, dilekçesinde 6701 sayılı Kanun'a aykırı olduğunu iddia ettiği ayrımcı uygulamalara karşı uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep ettiğine dair de herhangi bir belgeyi Kurumumuza sunmamıştır.

16. 6701 sayılı Kanun'da, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

17. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvurana doğum, ırk ve

mezhep temellerinde mobbing uygulanarak talebi dışında başka bir ceza infaz kurumuna tayin edildiği iddiasına ilişkin kuvvetli emarelerin ortaya konmadığı gibi başvurunun 6701 sayılı Kanun'a aykırı olduğunu iddia ettiği uygulamalara karşı uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep ettiğine dair bir belgenin sunulmadığı ve yapılan inceleme ve araştırmada 6701 sayılı Kanun'da yer alan herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi nedenleriyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĐUNA,

B. Kararın başvurana tebliđine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

5/9/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĐLU
Üye